

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาเรื่อง “สภาวะแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทของธุรกิจที่ต้องการ และความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุน ในด้านต่างๆ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะแวดล้อมของนักศึกษา สภาวะของครอบครัว กับความต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทของธุรกิจที่ต้องการ และความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปีที่ 4 ภาคปกติ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 239 คน โดยประกอบไปด้วยนักศึกษาแผนกการเงิน การธนาคาร นักศึกษาแขนงบริหารทรัพยากรมนุษย์ นักศึกษาแขนงธุรกิจระหว่างประเทศ นักศึกษาแขนงคอมพิวเตอร์ธุรกิจ นักศึกษาแขนงการตลาด และนักศึกษาแขนงบัญชี และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ ไคสแควร์ (Chi - Square) ผลการศึกษาสรุปภาพรวมได้ดังนี้

1. สภาวะแวดล้อม

1.1 สภาวะแวดล้อมของนักศึกษา

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.45 และนักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาในแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 25.94 เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 และร้อยละ 70.29 มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ในระดับใช้งานได้ ร้อยละ 80.33 รวมทั้งเคยได้รับการอบรมคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 52.30

1.2 สภาวะของครอบครัว

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-6 คน ร้อยละ 81.17 และอาชีพหลักของครอบครัว ร้อยละ 25.94 มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ร้อยละ 21.34 มีอาชีพเสริม โดยส่วนใหญ่เป็นอาชีพประเภทค้าขาย

2. ความต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในจำนวนนักศึกษาบริหารธุรกิจปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 239 คน พบว่ามีผู้ไม่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 30.13 และต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 69.46 ไม่ระบุจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.41

2.1 ปัจจัยสำคัญที่มีความสำคัญกับความไม่ต้องการและต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมากสำหรับนักศึกษาที่ไม่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย การขาดแหล่งเงินทุน การมีคู่แข่งจำนวนมาก และการไม่มีทำเลที่ตั้งที่ดี ในส่วนนักศึกษาที่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมาก ประกอบด้วย การขาดแหล่งเงินทุน ความรู้ความสามารถในการประกอบธุรกิจและทำเลที่ตั้ง

2.2 ประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นักศึกษาต้องการประกอบธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นักศึกษาต้องการประกอบธุรกิจและให้ความสำคัญมาก คือ ธุรกิจประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม ธุรกิจประเภทเสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย/เครื่องหนัง/เครื่องประดับ/แฟชั่นและธุรกิจเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์/ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์/เครื่องจักร

2.3 ความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชน สนับสนุนในการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นักศึกษามีความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในหลายๆ ด้านอันประกอบด้วย การจัดหาแหล่งตลาด การสื่อสาร การจัดหาธุรกิจ สารสนเทศ การอบรมระยะสั้น สิ่งประดิษฐ์ใหม่ การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะของมหาวิทยาลัย นวัตกรรม รวมทั้งการสัมมนาวิชาการ

3. การทดสอบสมมติฐาน

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะแวดล้อมกับความต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทของธุรกิจที่ต้องการประกอบและความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุน พบว่า

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะแวดล้อมของนักศึกษา และสถานะครอบครัวกับความไม่ต้องการและต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พบว่าปัจจัยสภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเพศ แขนงวิชาที่เรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ภูมิถิ่น การเข้ารับการอบรม และปัจจัยสภาวะครอบครัวด้านอาชีพหลักและ อาชีพเสริมของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความไม่ต้องการและต้องการประกอบธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม ส่วนปัจจัยสภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถพิเศษในด้าน คอมพิวเตอร์ และปัจจัยสภาวะครอบครัวด้านจำนวนสมาชิกของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความ ไม่ต้องการและต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับ ความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ พบว่า ธุรกิจทุกประเภท ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะแวดล้อมของนักศึกษากับประเภทของ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นักศึกษาต้องการประกอบพบว่ามี

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเพศและความรู้ความสามารถ พิเศษในด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทบันเทิง- สันทนาการกีฬา/ท่องเที่ยว

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเกรดเฉลี่ยสะสม มี ความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทสื่อสารมวลชน/โฆษณา/ สิ่งพิมพ์ /บรรจภัณฑ์

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านภูมิถิ่น มีความสัมพันธ์กับ การประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทเกษตร/ปศุสัตว์

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถพิเศษด้าน คอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทเสื้อผ้า /เครื่อง แต่งกาย/เครื่องหนัง/เครื่องประดับ/แฟชั่น

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถพิเศษด้าน คอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทยา/สุขภาพ/ ความงาม/ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาทุกด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการ ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทสำนักงาน/วัสดุสำนักงาน

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านแขนงวิชาที่เรียนและการเข้ารับ การอบรมมีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทเทคโนโลยี/ คอมพิวเตอร์/ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ /เครื่องจักรกล

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเพศและภูมิถ้าเนามีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทยานยนต์/ขนส่ง
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทก่อสร้าง
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเกรดเฉลี่ยสะสมและความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาทุกด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทของตกแต่งบ้าน/ศิลปหัตถกรรม/เฟอร์นิเจอร์
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านแขนงวิชาที่เรียน มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจประเภทนำเข้า-ส่งออก
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านอื่นๆ

3.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะของครอบครัวของนักศึกษากับประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นักศึกษาต้องการประกอบการ พบว่าสภาวะครอบครัวของนักศึกษาด้านอาชีพหลักของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจประเภทเกษตร/ปศุสัตว์ นอกจากนี้ปัจจัยด้านสภาวะของครอบครัวทุกด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธุรกิจประเภทอื่นที่เหลือ

3.1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะแวดล้อมของนักศึกษาับความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในด้านต่างๆ พบว่า

- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์และความรู้ความสามารถพิเศษในด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการจัดหาธุรกิจ
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านนวัตกรรม
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาด้านภูมิถ้าเนาและความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านสิ่งประดิษฐ์ใหม่
- สภาวะแวดล้อมของนักศึกษาทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการอบรมระยะสั้น

- สถานะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเพศ แขนงวิชาที่เรียนและความรู้ความสามารถพิเศษในด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการสื่อสาร

- สถานะแวดล้อมของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถพิเศษในด้านอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านสารสนเทศ

- สถานะแวดล้อมของนักศึกษาด้านเกรดเฉลี่ยสะสม ความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์และความรู้ความสามารถพิเศษในด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการสัมมนาวิชาการ

- สถานะแวดล้อมของนักศึกษาด้านความรู้ความสามารถพิเศษในด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะของมหาวิทยาลัย

- สถานะแวดล้อมของนักศึกษาทุกด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งตลาดและการสนับสนุนด้านอื่นๆ

3.1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะของครอบครัวของนักศึกษากับความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในด้านต่างๆ พบว่า

- สถานะของครอบครัวด้านอาชีพเสริมของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านสิ่งประดิษฐ์ใหม่

- สถานะของครอบครัวด้านอาชีพหลักของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความต้องการการอบรมระยะสั้น

- สถานะของครอบครัวทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการจัดหาธุรกิจ นวัตกรรม การสื่อสาร สารสนเทศ การสัมมนาวิชาการ การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ การจัดหาแหล่งตลาด และการสนับสนุนอื่นๆ

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทของธุรกิจที่ต้องการประกอบการกับความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในด้านต่างๆ พบว่า

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจกับความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในด้านต่างๆ พบว่าการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งตลาดมีความสัมพันธ์กับความต้องการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นักศึกษาต้องการประกอบการ กับความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในด้านต่างๆพบว่า

- ความต้องการการสนับสนุนด้านการจัดหารธุรกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทใดเลย
- ความต้องการการสนับสนุน ด้านนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทยา/สุขภาพ/ความงาม/ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกายและการนำเข้า-ส่งออก
- ความต้องการการสนับสนุนด้านสิ่งประดิษฐ์ใหม่ มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม ประเภทของตกแต่งบ้าน/ศิลปะหัตถกรรม/เฟอร์นิเจอร์และประเภทการนำเข้า/ส่งออก
- ความต้องการการสนับสนุนด้านการสื่อสารและการอบรมระยะสั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทใด
- ความต้องการการสนับสนุนด้านสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทสำนักงาน/วัสดุสำนักงาน ประเภทเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์/ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์/เครื่องจักรและประเภทของตกแต่งบ้าน/ศิลปะหัตถกรรม/เฟอร์นิเจอร์
- ความต้องการการสนับสนุนด้านการสัมมนาวิชาการมีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทสำนักงาน/วัสดุสำนักงาน
- ความต้องการสนับสนุนด้านการจัดตั้งศูนย์ป่มเพาะของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทเกษตร/ปศุสัตว์และประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม
- ความต้องการการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งตลาด มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม
- การสนับสนุนด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทบันเทิง-สันทนาการ/กีฬา/ท่องเที่ยว ธุรกิจประเภทสื่อสารมวลชน/โฆษณา/สิ่งพิมพ์/บรรจุภัณฑ์ ธุรกิจประเภทอาหาร/ปศุสัตว์ และธุรกิจประเภทอื่นๆ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาวะแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนักศึกษา โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้ทำการศึกษาโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการและการจูงใจโดยพบว่า ปัจจัยประเภทเดียวกันที่เป็นเหตุผลสำคัญมากสำหรับนักศึกษาที่ต้องการและไม่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือปัจจัยด้านแหล่งเงินทุน และปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง

แหล่งเงินทุน เงินทุนในการดำเนินการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีส่วนสำคัญมากในการเจริญเติบโตของธุรกิจ เพราะเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญทางธุรกิจซึ่งนำมาซึ่งทรัพยากรอื่นในการประกอบการไม่ว่าจะเป็นแรงงาน เครื่องจักร ที่ดิน เทคโนโลยีใหม่ๆ เงินทุนส่วนใหญ่มักจะมาจากผู้ประกอบการ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หุ้นส่วนทางธุรกิจ หรือกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งในระบบและนอกระบบ จากการศึกษาพบว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทการก่อสร้างเป็นธุรกิจที่นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยสุดสำคัญส่วนหนึ่งนอกจากการไม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับตลาดของการก่อสร้างแล้วปัญหาเงินลงทุนสูง นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ไม่เป็นที่สนใจ ทั้งนี้เพราะในการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ ผู้ลงทุนย่อมพอประมาณการว่าต้องใช้เงินลงทุนในธุรกิจเป็นจำนวนเท่าไร ส่วนใหญ่จะมีเงินออมอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว หากไม่พอก็พิจารณาหาทางอื่นต่อไป หากยิ่งจำนวนเงินลงทุนสูงมากขึ้นไปเท่าไร โอกาสที่กลัวความเสี่ยงในการไม่ประสบความสำเร็จก็ยิ่งมาก ต้องอาศัยการบริหารจัดการเงินที่ดี จากวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดในประเทศไทยที่ผ่านมาย่อมเป็นบทเรียนให้ผู้ลงทุนพิจารณาประเภทของธุรกิจที่จะเลือกประกอบการรวมทั้งจำนวนเงินที่จะใช้ในการลงทุนมากขึ้น (http://e.chiangmai.go.th/e Chiangmai/eservice/sub_content_51.php)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยที่นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่ต้องการและต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเห็นว่ามีความสำคัญมากเหมือนกัน

ทำเลที่ตั้ง เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่ามีระดับความสำคัญมากเช่นกัน การเลือกทำเลที่ตั้งให้เหมาะสมกับประเภทของธุรกิจเป็นหลักการที่สำคัญมาก เพราะทำเลที่ตั้งที่ดีสามารถเป็นจุดเด่นของธุรกิจ ธุรกิจหลายประเภทที่มีทำเลที่ตั้งดีสามารถสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง โดยไม่ต้องลงแรงลงทุนในการบริหารด้านอื่นมากนัก

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านอื่นๆอีกที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ความสำคัญคือ การมีคู่แข่งจำนวนมาก

คู่แข่ง ใน โลกของธุรกิจที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อผลิตสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ทุกรูปแบบ โดยทั่วไปการแข่งขันมักจะเกิดขึ้นเมื่อคู่แข่งผลิตสินค้าที่คล้ายกันหรือเหมือนกับธุรกิจที่เราทำการผลิต สำหรับการแข่งขันระหว่างธุรกิจขนาดย่อมด้วยกันเองที่เสนอสินค้าที่คล้ายกันนั้น สินค้าที่ราคาต่ำกว่าจะดึงดูดลูกค้าได้มากกว่า หรือในบางครั้งก็มีใช้การแข่งขันในสินค้าประเภทเดียวกัน แต่มีการแข่งขันสินค้าอื่นที่ให้ประโยชน์ผู้บริโภคใกล้เคียงกัน เช่น ร้านเช่า VCD ไม่เพียงต้องแข่งกันเอง แต่ต้องแข่งกับโรงภาพยนตร์ด้วย จากปัญหาคู่แข่งนี้ พบว่า เป็นปัญหาปัจจัยเดียวกันกับงานวิจัยเกี่ยวกับ “ความต้องการของผู้ประกอบการ SMEs เบื้องต้น พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งงานวิจัยทั้งคู่ต่างมองเห็นปัญหาจากการมีคู่แข่งมากเหมือนกันว่าเป็นปัจจัยสำคัญเช่นกัน

ในส่วนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่นๆ อีก อันประกอบด้วย

ความรู้ความสามารถในการประกอบธุรกิจ การมีประสบการณ์และความรู้ทางด้านเทคนิคเฉพาะด้านมากจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถพึ่งตนเองได้ สามารถเริ่มต้นประกอบธุรกิจโดยมีการวางแผนโดยใช้วิจารณ์อย่างรอบคอบ ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ปัญหาของการขาดความรู้และทักษะในการประกอบธุรกิจนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งพบในการศึกษาเรื่อง “ความต้องการ (ช่วยเหลือ) ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เช่นเดียวกับงานวิจัยเรื่องนี้ (<http://www.ismed.or.th/knowledge/showcontent.php?id=1693,17/15/2548>)

สื่อและข้อมูล จุดต่างๆ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้มีผู้สนใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น สื่อต่างๆ เหล่านี้ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ล้วนแต่เป็นตัวกระตุ้น เร่งเร้า และสนับสนุนให้มีการตัดสินใจในการลงทุน ยิ่งในภาวะที่นักศึกษาแต่ละปีจบการศึกษาออกมาจำนวนมาก และไม่สามารถหางานทำ ตกงานเป็นจำนวนมากสื่อเหล่านี้จะเป็นตัวจูงใจและกระตุ้น ให้ผู้สนใจมีแนวคิดจะประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยตนเอง

ความต้องการของครอบครัว หลายธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นธุรกิจที่มีมาดั้งเดิม เป็นธุรกิจของครอบครัวที่ทำรายได้ให้ตลอดมา ซึ่งทำให้ความต้องการที่จะหันเหไปประกอบอาชีพอื่นมีความสำคัญน้อยลงไป เพราะความไม่แน่ใจกับความเสี่ยงในอาชีพใหม่ที่ต้องเริ่มต้น หากครอบครัวยังมีความต้องการคงสภาพธุรกิจเดิมไว้ ทายาทรุ่นต่อไปก็ยังคงต้องดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามความต้องการของครอบครัว ซึ่งลักษณะของการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามความต้องการของครอบครัวนี้ จะสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของแมคคลีแลนด์

ว่าเป็นการดำเนินธุรกิจต่อเนื่องโดยมิได้หวังรางวัล หากถือว่าเป็นผลสำเร็จของตนเองและของครอบครัว

นอกจากนี้ผลของการศึกษาพบว่าปัจจัยสถานะแวดล้อมของนักศึกษาเฉพาะด้านความรู้ความสามารถพิเศษในด้านคอมพิวเตอร์เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ต่อความไม่ต้องการและต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้เพราะในสังคมยุคสารสนเทศที่มีมากมาย ผู้ที่มีความชำนาญในด้านคอมพิวเตอร์ย่อมมีโอกาสในการรวบรวมสารสนเทศในเรื่องที่ตนสนใจได้มากกว่าผู้ไม่มีคุณสมบัติในด้านนี้ ซึ่งผลของสารสนเทศจะมีส่วนสำคัญช่วยกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นก่อให้เกิดการตัดสินใจในการประกอบธุรกิจใหม่ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Need to Know and Understand) คืออยากรู้ อยากรู้อยากเข้าใจ อยากรู้ความสามารถ

ส่วนปัจจัยสถานะของครอบครัวเฉพาะด้านของจำนวนสมาชิกในครอบครัวเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการและไม่ต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้เพราะจำนวนสมาชิกมีผลให้เกิดสถานการณ์คับขันได้ในครอบครัว ซึ่งก็จะก่อให้เกิดแรงจูงใจที่แรงกล้าในการที่จะเอาชนะสภาพปัจจุบันด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ซึ่งแรงจูงใจสู่ความสำเร็จเป็นแรงจูงใจที่มาจากภายในและอาจทำให้เกิดมีธุรกิจใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งในทฤษฎีการจูงใจของแมคเกรเกอร์ เกี่ยวกับทฤษฎี X และทฤษฎี Y ในทฤษฎีนี้กล่าวไว้เกี่ยวกับทฤษฎี Y ว่า เป็นทฤษฎีของความเป็นมนุษย์ในแง่ดีว่า โดยธรรมชาติมนุษย์ส่วนใหญ่มีความมานะ ความพยายามทางจิตใจและร่างกาย ตั้งใจทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

ผลจากการศึกษาประเภทของธุรกิจที่นักศึกษาต้องการประกอบการพบว่า ประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอันดับแรก คือธุรกิจเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นธุรกิจที่เป็นจุดเด่นของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตให้ความสำคัญจึงนับเป็น โอกาสที่ดีสำหรับนักศึกษาที่มีความต้องการประกอบธุรกิจประเภทนี้ จะได้สามารถเรียนรู้และหาประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ได้อย่างใกล้ชิดและเต็มที่

การศึกษาสถานะแวดล้อมของนักศึกษากับการเลือกประเภทธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า ปัจจัยด้านแขนงวิชาที่เรียน และความรู้ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกธุรกิจประเภทบันเทิง-สันทนาการ/กีฬา/ท่องเที่ยว ธุรกิจประเภทสื่อสารมวลชน/โฆษณา/สิ่งพิมพ์/บรรณารักษ์ ธุรกิจประเภทเสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย/เครื่องหนัง/เครื่องประดับ/แฟชั่น ธุรกิจประเภทยา/สุขภาพ/ความงาม/ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย ธุรกิจสำนักงาน/วัสดุสำนักงานธุรกิจประเภท เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์/ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์/เครื่องจักรกล

ธุรกิจประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม ธุรกิจประเภทการนำเข้า-ส่งออก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2545-2546 เกี่ยวกับวิชาและความรู้ความสามารถพิเศษที่ใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่าวิชา คอมพิวเตอร์ เป็นวิชาที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้มากที่สุด โดยเฉพาะเรื่อง การค้นคว้า รวมทั้งงานเอกสาร เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน นอกจากนี้ นักศึกษาเหล่านี้ได้ผ่านการศึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการลงทุน การประกอบธุรกิจ เข้าใจถึงการศึกษากฎการณตลาดและปัจจัยต่างๆ ที่ต้องประสบเมื่อต้องทำธุรกิจ อันจะเป็นส่วนทำให้นักศึกษาสามารถจะมีความรู้ความสามารถในการเริ่มต้นธุรกิจประเภทธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้

ส่วนด้านสถานะของครอบครัวกับการเลือกประเภทธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพหลัก มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทเกษตร/ปศุสัตว์ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด ซึ่งมีพื้นที่ส่วนใหญ่ในการทำเกษตร ดังนั้นการเลือกประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เหมาะสมกับทรัพยากรในภูมิภาคจึงเป็นการเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ซึ่งบทบาทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนท้องถิ่นมักจะมีลักษณะเป็นกิจการให้ครอบครัวซึ่งใช้เทคโนโลยีไม่สลับซับซ้อน มีการใช้แรงงานไปตามฤดูกาลของพืชผลการเกษตร นอกจากนี้ในปัจจุบันรัฐบาลเองก็ให้ความสำคัญแก่ธุรกิจชุมชน ท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยสร้างความเข้มแข็งและให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ขณะเดียวกันก็ยังให้ความสำคัญกับการจัดโครงการ เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีรายได้ด้วย

การศึกษาความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชนสนับสนุนในด้านต่างๆ พบว่า การสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งตลาด มีความสัมพันธ์กับความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลว่า เมื่อมีการตัดสินใจทำธุรกิจจริงแล้ว ผู้ประกอบการมักจะประสบปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดเนื่องจากไม่มีความรู้ด้านการตลาดเลย วิธีการจะหาช่องทางการจัดจำหน่าย วิธีการเข้าหาลูกค้าเพราะหากทำการผลิตสินค้า แต่ไม่มีตลาดรองรับสินค้านั้นๆ สินค้าก็ขายไม่ได้

ความต้องการการสนับสนุนในเรื่องของตลาดจากงานวิจัยนี้ นับว่าเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับการรวบรวมความเคลื่อนไหวของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ “บิสิเนสไทย” ซึ่งพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่มีความรู้และเชี่ยวชาญในด้านการผลิตสามารถผลิตสินค้าที่ดีมีคุณภาพออกมาได้ แต่กลับไม่สามารถทำตลาดได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยของ อาภา อรรถบุรณวงศ์ เรื่อง “ความต้องการ (ความช่วยเหลือ) ของ

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ซึ่งพบปัญหาของการจัดการและการขยายตลาด ดังนั้น เรื่องของการตลาดจึงเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งซึ่งมักเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ SMEs (<http://www.ismed.or.th/knowledge/showcontent/php?id=1693,17/5/2548>)

ส่วนการศึกษาความต้องการให้มหาวิทยาลัย รัฐและเอกชน หรือหน่วยงานเอกชน สนับสนุนในด้านต่างๆ หากแยกตามประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่ามีความสัมพันธ์แตกต่างกันในแต่ละธุรกิจ

ธุรกิจประเภทยา/สุขภาพ/ความงาม/ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย ธุรกิจการนำเข้า-ส่งออก มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านเรื่องนวัตกรรม ธุรกิจประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านสิ่งประดิษฐ์ใหม่ การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ การจัดหาแหล่งตลาด ธุรกิจประเภทสำนักงาน/วัสดุสำนักงาน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านสารสนเทศ และธุรกิจประเภทสำนักงาน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนด้านการสัมมนาวิชาการ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ของการสนับสนุนในด้านใดกับธุรกิจประเภทใดก็ตามที่มีความแตกต่างกัน ล้วนแล้วแต่มีผลทำให้เกิดความเข้มแข็งในการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งสิ้น ด้วยผลของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี 2540 ที่ทำให้คนตกงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้รัฐบาลพยายามผลักดันให้ประชาชนมีอาชีพใหม่ โดยเน้นกระตุ้นให้มีการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่นสูง แต่มีการลงทุนต่ำ ซึ่งเมื่อมีผู้สนใจลงทุนในการเข้าร่วมกิจการดังกล่าว ก็มักจะพบปัญหาหลายๆ ด้านติดตามมาไม่ว่าปัญหาด้านเงินทุน แรงงาน เทคโนโลยี บริการ การส่งเสริมของรัฐ ขาดสารข้อมูลฯ ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ หากได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากรัฐบาล ก็จะทำให้มีผู้สนใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง สภาวะแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจส่วนใหญ่มีความต้องการประกอบของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมากต่อความต้องการประกอบธุรกิจ คือ ความรู้ความสามารถในการประกอบธุรกิจ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการ

ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการประกอบธุรกิจให้กับนักศึกษาเพิ่มขึ้น เช่นหลักสูตรผู้ประกอบการรายใหม่ (New Entrepreneur Creation : NEC)

1.2 การจัดการเรียนการสอนควรเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติมากขึ้น โดยเพิ่มระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์ทั้งวิชาชีพในหน่วยบ่มเพาะของสถาบันอุดมศึกษาอื่นเพื่อให้ นักศึกษาได้ไปฝึกปฏิบัติ เป็นการสร้างประสบการณ์และวางรากฐานทางการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

1.3 จากการศึกษา พบว่า ประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ นักศึกษาต้องการประกอบธุรกิจเป็นอันดับแรก คือ ธุรกิจอาหาร/เครื่องดื่ม อันเป็นธุรกิจเด่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ดังนั้นควรมีการส่งเสริมการจذبบรมเรื่องการประกอบธุรกิจอาหาร โดยอาจจัดเป็นการอบรมระยะสั้นก่อนจบการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจะไปเป็นผู้ประกอบการรายใหม่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนักศึกษาโปรแกรมบริหารธุรกิจเท่านั้น แต่ในการเลือกประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น นักศึกษาในโปรแกรมวิชาอื่นๆ ก็สามารถที่จะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพนี้ได้ ดังนั้นหากได้ทำการศึกษาถึงความต้องการของนักศึกษาใน โปรแกรมวิชาอื่นๆ อีก ก็จะเกิดประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาแนวทางในการสอนต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านธุรกิจอาหาร ให้มากขึ้นเพื่อช่วยในการพัฒนาหน่วยบ่มเพาะ วิชากิจของมหาวิทยาลัยสวนคูสิต